

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Folketingets Udvalg for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri

København, den 1. maj 2012
Sagsnr.: 15202
Dok.nr.: 377240

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har i brev af 11. april 2012 udbedt sig min besvarelse af spørgsmål 3 i forbindelse med forslag til lov om ændring af lov om randzoner, L 145.

Spørgsmål 3:

”Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 2/4-12 fra Claus Koskelin, Stenløse, jf. L 145 - bilag 4.”

Svar:

Min besvarelse er delt i to, henholdsvis det principielle i henvendelsen og så den konkrete sag.

Mht. det principielle, så er det anført i henvendelsen, at lovforslaget er i strid med Grundlovens regler, og at lovforslaget derfor må betragtes som ekspropriativt.

Det er naturligvis afgørende, at lovforslaget ikke er i strid med Grundloven. Jeg har derfor forelagt forslaget for Kammeradvokaten, der ikke finder, at lovforslaget er ekspropriativt.

Randzoneudlægget udgør selvfølgelig i sig selv en rådighedsindskrænkning for lodsejeren. Rådighedsindskrænkningen som følge af randzoneudlægget skal imidlertid vejes op imod de nødvendige samfundsmæssige hensyn til at sikre vandmiljøet, når det afgøres, om loven er ekspropriativ.

Efter anbefaling fra Kammeradvokaten indførte den tidligere regering i den vedtagne randzonestlov en bestemmelse om, at randzoneudlægget er begrænset således, at der ikke

kan udlægges mere end 5 pct. af en bedrifts samlede areal. Ligesom der er mulighed for at dispensere, hvor lodsejere rammes uforholdsmæssigt hårdt af randzoneudlægningen.

Med randzonenloven indførte den tidligere regering en særregel i naturbeskyttelseslovens § 24, der generelt forbyder offentligheden at færdes i de fremtidige randzoner, bortset fra de steder hvor randzonerne direkte grænser op til områder, hvor offentligheden i forvejen har lovlig adgang. Altså en regel som svarer til den eksisterende regel for 2 m bræmmerne i naturbeskyttelsesloven.

Det er denne særregel, som foreslås ophævet med L 145. Når undtagelsen er fjernet, vil offentligheden få den samme adgang til den nye natur i randzonerne, som til alle øvrige naturarealer efter reglerne i naturbeskyttelsesloven. Der er altså ikke tale om, at der bliver foreslået en videre adgang til randzonerne end den adgang, der igennem mange år har været gældende for alle andre naturarealer.

Kammeradvokaten finder, at selvom randzonenloven er vedtaget af Folketinget, skal vurderingen af de nu foreslåede ændringer (via L 145) juridisk set foretages som en del af en samlet bedømmelse af randzonenloven, dvs. som om ændringerne fra begyndelsen havde været indeholdt i loven.

Kammeradvokaten har vurderet, at såfremt der åbnes for offentlig adgang på randzonerne, vil det fortsat ikke betyde, at randzonenloven er at betragte som et ekspropriativt indgreb. De planlagte ændringer indebærer således ikke, at randzonenloven generelt bliver ekspropriativ.

Efter juridisk rådgivning fra Kammeradvokaten har vi på linje med den vedtagne randzonenlov indført en dispensationsadgang i ændringsforslaget, således at lodsejere, der – f.eks. på grund af særlig bynær beliggenhed - bliver uforholdsmæssigt hårdt ramt med hensyn til offentlighedens adgang, kan ansøge om dispensation fra adgangskravet.

I sidste ende vil det være op til domstolene at fastslå endeligt, om forslaget er ekspropriativt eller ej.

Med hensyn til den konkrete situation for Claus Koskelin, så har mine embedsmænd gennemgået sagen på basis af de oplysninger Claus Koskelin har fremsendt til udvalget og de offentlige oplysninger, der forefindes på Miljøministeriets hjemmeside Arealinformation. Konklusionen på gennemgangen, som jeg henholder mig til, er, at det vil kræve en fysisk besigtigelse af de lokale forhold på Claus Koskelin's ejendom af en sagkyndig fra den kompetente myndighed (Egedal kommune) for at fastslå, hvorvidt der allerede på nuværende tidspunkt er offentlig adgang til dele af Claus Koskelin's

udyrkede arealer, via de gældende bestemmelser i naturbeskyttelsesloven og den tidligere regerings randzonestov.

Videre vurderes det af mine embedsmænd, at det ud fra de af Claus Koskelin fremsendte oplysninger og data fra Arealinformation, sandsynligvis er korrekt, at ændringsforslaget L 145 vil have den konsekvens, at hvis Claus Koskelin udlægger sine kommende randzoner som dyrkningsfrie arealer, kan det medføre, at der bliver offentlig adgang til større dele af Claus Koskelin's udyrkede arealer. Men igen vil en sikker konklusion kræve en fysisk besigtigelse af de lokale forhold på Claus Koskelin's ejendom af en sagkyndig fra den kompetente myndighed (Egedal kommune) efter 1. september 2012.

Afslutningsvis skal bemærkes, at Claus Koskelin efter ændringen i randzonestoven vil få en mulighed for at søge dispensation, hvis han bliver uforholdsmæssigt hårdt ramt med hensyn til offentlighedens adgang. Der er endvidere via naturbeskyttelseslovens regler om offentlig adgang, mulighed for at søge om dispensation fra offentlighedens adgang hos den kompetente myndighed (Egedal kommune).

Mette Gjerskov

/Kim Holm Boesen